

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Zilahy Gábor által képviselt felperesnek a dr. Mentő Marianna ügyvéd által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Szombathelyi Munkaügyi Bíróságon 5.M.302/2008. szám alatt megindított és a Vas Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 8.Mf.20.259/2009/16. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.259/2009/16. számú ítéletét abban a részében, amelyben az elsőfokú bíróság által megítélt 2.912.450 forint végkielégítés összegét 1.164.980 forintra leszállította, hatályában fenntartja, ezt meghaladó részében nem érinti.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 12.000 (tizenkétezer) forint + 3000 (háromezer) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A megállapított tényállás szerint a felek között 2002. szeptember 1-jétől állt fenn határozatlan időre szóló közalkalmazotti jogviszony. A munkáltatói jogkör gyakorlója a felperest a kinevezésével egy időben 2007. augusztus 15-éig terjedő határozott időre szólóan igazgató vezetői beosztás betöltésével bízta meg.

Az alperes a 2007. augusztus 29-én kelt intézkedésében a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2007. szeptember 1-jétől számított felmentési idővel 2008. március 31. napjára a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. (Kjt.) 30. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással felmentéssel megszüntette. Az alperes a

felperes részére kéthavi átlagkeresetének megfelelő végkielégítést fizetett.

A felperes az intézkedés ellen előterjesztett keresetében a felmentés jogellenességének megállapítását és a jogellenesség jogkövetkezményeként - többek között - további tíz havi végkielégítés és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság az 5.M.302/2008/15. számú ítéletében megállapította, hogy a felmentés jogellenes, és a jogellenesség jogkövetkezményei körében az alperest 2.912.450 forint végkielégítés és annak 2008. április 30-ától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat megfizetésére kötelezte. A felülvizsgálattal érintett körben az ítélet indokolása szerint az alperes a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor a kinevezési okiratban a besorolás, a felmentési idő, valamint a jubileumi jutalomra és a végkielégítésre való jogosultság tekintetében is 30 év 7 hónap közalkalmazotti jogviszonyban töltött időt állapított meg a felperes részére azzal, hogy a közalkalmazotti jogviszony kezdő időpontja 1972. február 1-je. Az alperes ugyan a végkielégítésre való jogosultság tekintetében a kinevezésben foglaltakat tévedés címén támadta, azt azonban az elsőfokú bíróság a jogszabályi feltételek hiányában (Mt. 7. § (1)-(4) bekezdés) nem találta elfogadhatónak.

A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.259/2009/16. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperesnek járó elmaradt munkabér összegét 3.983.345 forintra, a jogellenes felmentéshez kapcsolódóan fizetendő összeget 873.735 forintról 2.621.205 forintra felemelte, ugyanakkor 2.912.450 forint végkielégítés összegét 1.164.980 forintra és ezen összegnek az elsőfokú ítéletben megállapított kamataira leszállította. Ezt meghaladóan a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság megalapozottnak találta az alperesnek azt a fellebbezési érvelését, hogy a felperest jogszabály szerint csupán hat havi átlagkeresetének megfelelő végkielégítés illette meg, amelyből két havi végkielégítést megfizetett. Indokolásában utalt a Kjt. 37. § (4) bekezdésében foglaltakra, miszerint a végkielégítésre való jogosultság feltétele, hogy a közalkalmazott a (6) bekezdésben meghatározott időtartamú közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezzen, és a közalkalmazott végkielégítésre való jogosultságának megállapításánál - az áthelyezést kivéve - nem lehet beszámítani a korábbi közalkalmazotti jogviszonyban töltött időt. A felperes a perben nem vitatta, hogy az alperesnél létesített közalkalmazotti jogviszonyát megelőzően közalkalmazottként nem dolgozott, és az alpereshez nem áthelyezés

folytán került. Ebből következően a végkielégítés mértékének megállapításánál csak az alperesnél eltöltött idő vehető figyelembe, amely kéthavi átlagkeresetének megfelelő összegű végkielégítésre jogosította (Kjt. 37. § (6) bekezdés b) pont). Ennek összege további négyhavi átlagkereset összegével megemelkedett, mivel a felperes közalkalmazotti jogviszonya az öregségi nyugdíjra vagy a korkedvezményes öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnt meg (Kjt. 37. § (7) bekezdés). Mivel az alperes kéthavi végkielégítést a felperesnek már megfizetett, az elsőfokú bíróság által megítélt összeggel szemben további négyhavi átlagkeresetének megfelelő 1.164.980 forint és annak az elsőfokú bíróság által megállapított kamata illeti meg.

A felperes felülvizsgálati kérelmében - annak tartalma szerint - a jogerős ítélet részben hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet végkielégítés fizetésére vonatkozó rendelkezésének helybenhagyását, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

Érvelése szerint a másodfokú bíróság az Mt. 10. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve arra irányuló kérelem nélkül, hatáskörén túlterjeszkedve nyilvánította semmissé a kinevezési okiratnak a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő számítására vonatkozó részét. Az EBH 2003.898. számú határozatra hivatkozott, amely szerint a bíróság az egyébként érvénytelen közalkalmazotti jogviszonyt a jogkövetkezmények szempontjából érvényesnek tekintette. A kinevezési okirat a közalkalmazotti jogviszony kezdő időpontját a végkielégítés megállapítása szempontjából is 1972. február 1. napjában rögzítette, amely a felek közti megállapodás tárgyát képezte, enélkül a kinevezést nem fogadta volna el. A kinevezés annak tartalma szerint teljességbe ment, és ha érvénytelen is lenne a megállapodás, az abból eredő jogokat és kötelezettségeket az Mt. 10. § (1) bekezdése szerint úgy kell elbírálni, mintha azok érvényesek lettek volna.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme jogszabálysértés hiányában a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítéleti rendelkezés hatályában való fenntartására és a felperesnek a költségekben való marasztalására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben a bíróságoknak a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben abban a jogkérdésben kellett állást foglalniuk, hogy a felperest a közalkalmazotti jogviszonyának felmentéssel való

megszüntetésére figyelemmel milyen összegű végkielégítés illette meg.

Ennek eldöntését illetően helytálló a másodfokú bíróság jogi álláspontja.

A Kjt. a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő számítását besorolási, a felmentési idő mértéke, jubileumi jutalom és a végkielégítésre való jogosultság szempontjából eltérően tartalmazza. Ezek a szabályok azonban minden esetben kógensék, az egyes jogosultságok, juttatások szempontjából a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő meghatározása nem képezheti a felek megállapodásának tárgyát. Így van ez a végkielégítésre való jogosultság megállapításához szükséges jogviszonyban töltött idő számítása esetében is, amelyre vonatkozóan a Kjt. 37. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a közalkalmazott végkielégítésre való jogosultságának megállapításánál - az áthelyezést kivéve - nem lehet beszámítani a korábbi közalkalmazotti jogviszonyban töltött időt.

A felperes a perben nem tette vitássá, hogy korábban nem állt közalkalmazotti jogviszonyban, és a végkielégítésre való jogosultság megállapításánál figyelembe vehető további időt sem igazolt (Kjt. 37. § (5) bekezdés). A kinevezési okiratnak az idézett jogszabállyal ellentétes tartalma a Kjt. 2. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az Mt. 8. § (1) bekezdése szerint semmis, amelyet a másodfokú bíróság az erre irányuló kérelem hiánya ellenére jogszerűen vett hivatalból figyelembe, és helyette a vonatkozó jogszabályt ugyancsak jogszerűen alkalmazta. Ennek az Mt. 10. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem mond ellent, mivel a felperes igényét nem a kinevezés érvénytelen része alapján, hanem az idézett jogszabályok alapján kellett elbírálni.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta, azt meghaladó részében nem érintette.

A felülvizsgálati eljárási költség viselése felől a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendeletnek az ügyben még alkalmazandó 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2010. november 17.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné
s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő